

TELEGRAFUL ROMANU.

Telegraful este Duminică și Joi, la fiecare două săptămâni cu adănsul Foisiorilor. — Prenumeratiunea se face în Săbiu la expeditorul Foisiorilor, preafara la s. r. poste cu bani gați prin scrisori francate, adresate către expeditorul. Pretul pnenumeratiunii pentru Săbiu este pre anu 7 fl. v. a. iar pre o jumătate de anu 3 fl. 50. Pen-

Nr. 50.

ANULU XXIV.

Săbiu 24 Iunie (6 Iuliu) 1876.

trajelelalte părți ale Transilvaniei și pentru provinciile din Monarchia pre unu anu 8 fl. iera pre o jumătate de anu 4 fl. v. a. Pentru prinț, si țieră streine pre anu 12 1/2 anu 6 fl. Inseratele se platescu pentru întâia ora cu 7 cr. sirulu, pentru a doua ora cu 5 1/2, cr. si pentru a treia repetire cu 3 1/2, cr. v. a.

Invitarea de prenumeratiune

„Telegraful Romanu“ cu „Foisiora“

pre o jumătate de anu (Iuliu-Decembre) alu anului 1876. — Pretulu abonamentului pre 1/2 de anu e:

Pentru Săbiu 3 fl. 50 cr. v. a.

Pentru Monarchia austro-ungurésca 4 fl. v. a.

Pentru Romani și strai-nate, 6 fl. v. a.

DD. abonanti sunt rugati a nu întârzi cu trimiterea prenumeratiunilor.

Adresele ne rugăm a se scrie curatu, a se pune numai postu ultima, dara nu câte două poste ultime, și in locu de epistole de prenumeratiune recomandăm on. publ. avisurile postali, (**Posta-Utal-vány. — Post-Anweisung.**) că împreunate cu spese mai putiene și că mai sigure pentru înaintarea baniloru de prenumeratiune.

Editoru „Telegrafulu Romanu“ in Săbiu.

Nr. 1641. Scol.

Cătra toti inspectorii districtuali și invetiatorii dela scólele confesionali gr. or. din archidiece-sa Transilvaniei.

Resultatele imbucurătoare, ce au avutu cursurile supletorice ordinate prin cerculariulu consistorialu din 15 Iuliu 1875. Nr. 1522. conformu regulamentulu adusu de sinodulu archidiece-sanu din anulu 1875. sub numerulu protocolulu 48, au convinsu pe consistoriulu archidiece-sanu despre folosulu celu mare, ce lu au aceste cursuri supletorice, si l'au intaritu mai multu in credinti'a, ca sustinerea acestoru cursuri si pre venitoriu nu numai ca este practicabila si folositoare, dar' facia de numerulu insemnatu alu invetiatoriloru nostri provisorici, cari au lipsa de întregirea cunoscentieloru pedagogice, spre a corespunde chiamărei lor, este o necesitate neaparata.

O parte insemnata a invetiatoriloru nostri n'a avutu destula ocaziune a cunoște pe deplinu computulu dupa sistemulu celu nou metricu, cu atât'a mai putienu a cunoște întocmirea gradineloru de scóla, de a caroru punere in lucrare s'au ocupatu si se ocupa multu atâtu organele nostre confesionale de scóla, câtu si cele regesci. Nu se pôte negă, ca in anulu trecut s'a ivitu unele dificultăti in privinti'a acoperirii diurnelor invetiatoresci, de unde au urmatu in unele locuri nemulțamiri din partea invetiatoriloru; insa acest'a nici decumu nu pôte fi cauza suficienta a nu continuă si pre venitoriu cu tinererea cursuriloru supletorice. Esperinti'a anului trecut este numai unu îndemnu a procede cu mai multa rigurositate atâtu facia de încassarea diurnelor, câtu si facia de unii invetiatori, cari fia din ori ce cauza, nu iau parte la aceste cursuri. Esperinti'a anului trecut îndreptatiese pre consistoriulu archidiece-sanu a face si unele modificatiuni cu privire la tinererea cursuriloru supletorice in a-

nulu acest'a, precum se va vedé din cele urmatore:

1. Obiectele, ce au a servi că materialu de pertractare la cursurile supletorice ale anului acestuia sunt:

a) Computulu dupa sistemulu metricu.

b) Limb'a materna (gramatic'a) in scólele populare.

c) Instituirea gradinei de scóla.

d) Darea de parere asupr'a proiectulu pentru planulu de invetiatmentu in scólele populare publicatu in Telegrafulu Romanu „Nro. 27—30“ din anulu 1876.

Impartirea tempulu si a materialulu se lasa la dispositiunea fiacarui conducatoriu. In órele libere, conformu instructiunei date prin cerculariulu din 15 Iuliu anulu 1875 Nr. 1522. care cu modificarea celoru de modificata se sustiene in putere, se voru face deprinderi in cantari si gimnastica.

2. Cursurile supletorice voru durá 10 dîle incependu in anulu acest'a din 16. Augustu si finindu-se inclusive cu diu'a de 25 Augustu cal. vechiu.

3. Cercurile cursuriloru supletorice, precum conducatorii cursuriloru remanu cei instituiti prin cerculariulu consistorialu din 15. Iuliu 1875. Nr. 1522. cu urmatóarele modificări:

Pentru cerculu Sibiului in loculu Parintelui Dimitrie Cuntianu, care a resignatu, se designéza directorulu scólei nostre capitale din Resinariu D. Ioanu Romanu; si pentru Fagarasiu in loculu Dlu Dimitrie Cioflecu invetiatoriu la scóla normala din Brasiovu, carele nici in anulu trecut n'a potutu luá acest'a sarcina, se desemnéza Dlu Ioanu Petricu, directorulu scólei nostre capitale din Sacele; ér' pentru cerculu Devei in loculu Dlu profesor Ioanu Pareu se desemnéza că conducatoriu Dlu directoru alu scólei din Hatiegu Vasiliu Florianu.

Încátu pentru cerculu Sibiului se obsérva spre sciinti'a si orientarea invetiatoriloru, ca prelanga conducatoriulu orenduita va predá profesorulu de agnomia dela institutulu archidiece-sanu pedagogico-teologicu din Sibiui, Dlu Dimitrie Comsi'a prelectiuni si demonstratiuni practice pentru întocmirea gradineloru de scóla.

4. Fiicare invetiatoriu pana in 10. Iuliu sa se insciintieze la Inspectorule districtualu de scóla — (protopresbiterulu concerninte), la care din cercurile cursuriloru supletorice voiesce a luá parte?

5. Inspectorule districtualu va compune o consemnatiune a tuturor invetiatoriloru din protopresbiteratulu seu, impartindu-i dupa cercurile, la cari s'au dechiaratu respectivii a luá parte, notandu deosebitu si pre acei invetietori, cari nu voru a luá parte la aceste cursuri, cu cauza seu fara cauza.

Pe bas'a acestei consemnatiuni s'a dispuna in singuraticele comune, a se face colecte benevole de bani pentru acoperirea diurnelor de câte 50. cr. pe di, si încátu sum'a receruta nu se va acoperi din colecte, s'a se acoperi ce mai lipsesce, cu incuviintierea comitetulu parochiale, din fondurile scolare pe unde exista, seu din averea bisericeii.

Conspectele dinpreuna cu sumele de bani specificate s'a se trimita de a dreptulu consistoriulu archidiece-sanu celu multu pana in 20 Iuliu a. c. spre a poté consistoriulu destulu de tempuriu notificá pre fiicare invetia-

toriu la cerculu seu si a distribui diurnele dupa proportiune drépta.

6. Conducatorii cursuriloru supletorice voru primi diurne de 1 fl. 20 cr. pe di, cari se voru dá din banii pusi la dispusetiunea consistoriulu din partea sinodulu spre scopuri scolare.

Inspectoriloru districtuali ai scóleloru nostre, in locurile unde se tienu cursurile supletorice, li-se face de detorintia a ingrigi dupa putintia pentru incuarterarea gratuita a invetiatoriloru la crestini nostri din loculu, unde se tienu cursurile supletorice, cá si pe calea acest'a s'a se faca inlesnirile posibile.

Consistoriulu archidiece-sanu are firma credintia, ca invetiatorii nostri consci de inalt'a loru chiamare nu voru pregetá a tolosi tóte ocaziunile, asiá dar si mijloculu cursuriloru supletorice, spre a merge înainte cu calificatiunea lor, precum pretinde tempulu de astadi; ér' încátu se voru ivi casuri de invederata nepasare facia de intentiunile binevoitoare ale consistoriulu, se voru aflá mijlóce de a pedepsí atare neglijentia.

Din siedinti'a senatulu scolaru alu consistoriulu archidiece-sanu tie-nuta la Sibiui in 9 Iunie 1876.

Pentru *Escelenti'a Sea Dlu archiepiscopu si metropolitu:*

Nicolau Pope'a m. p.

Archim. si Vicariu archiepiscopescu.

Resbelulu.

Alea jacta est. Resbelulu s'a inceputu in tóta form'a. Sambata au trecut prestu riulu Drin'a in Bosni'a corpulu lui Ranco Alimpici, in urm'a coloneloru de voluntari, cari trecusera cu multu mai înainte spre a nelinisci pre turci si a cautá legatur'a intre armat'a serbesca apuséna si intre insurgentii respanditi prin Bosni'a. Deocamdata ne lipsescu sciri mai detaiate din partea acest'a. In vr'o câte-va cuvinte se dice la finea unei telegrame oficiale, ca bombardéza cetatea din nordulu Bosniei, Bellin'a. In părțile de média dis'au inceputu operatiunile duminica in 20 Iunie. Armat'a principale serbesca dela Alexinatu, de sub comand'a supr. a generalulu Cernaieff, a trecut pre la Drasievatiu in Serbi'a turcesca. La Supovatiu au avutu serbii intalnirea cea dintâiu cu turcii. Batali'a s'a inceputu la 4 óre dimineti'a. Cătra 2 óre dupa amédi trupele serbesci ocupasera trei forturi cari aparau fortareti'a Nissei (Nisiului) si luara pontonele turcesci de prestu riulu Nisava. Dela 2 óre dupa média di s'a inceputu bombardarea fortaretiei. Cursulu acest'a alu eveneminteloru la sudulu Serbiei lu dâmu dupa o telegrama a foiei de aici „S. d. T.“ datata din Neoplant'a. Nu avemu cauza a ne indoí in adeverulu celoru espuse, pentruca alta telegrama a biroului telegraficu, datata din Belgradu, numai in stilisare se deosebesce, voindu se vede a mitigá încátu-va insemnatarea celoru intemplete cu ocaziunea primei debutări din partea serbiloru. Telegram'a dice: Eri a întreprinsu armat'a serbesca o „recunósere“ dealungulu fruntariei sud-ostice. Cu ocaziunea acest'a dupa unele „loviri mai mici“ au cadiutu unele pusetiuni de insemnatarea strategica in mânilor serbiloru. Loviri mici cu ocaziunea unei recunóserei, cari sa dea in mânilor serbiloru pusetiuni de insemnatarea strate-

gica, pare a fi contradicere. Turcii ori câtu de fatalisti suntu nu voru fi lasatu pusetiunile de insemnatarea strategica numai asiá usioru din mâna, sciindu ca prin aceste si desvelescu punctulu principalu de aparare, fortareti'a Nissa, carea, deca va cadé in mânilor serbiloru, li deschide drumu liberu in Serbi'a turcesca, in Bulgari'a si in Rumeli'a si anevoia se voru opri pâna la Sofi'a si Adrianopole.

Din alte telegrame mai recente se vede ca duminica au atacatu serbii din armat'a lui Cernaieff in două puncte. Dupa schitiările geografice ce le aflâmu in „S. d. T.“ puterea principale a mersu pre riulu Morav'a in susu, care la Drasievatiu intra in Serbi'a, fâra nici o resistintia pâna la Supovatiu. Aci a atacatu pre turci in frontulu armatei lor. Dece se constatéza cele de mai sus atunci puterea turcesca carea a facutu resistintia serbiloru la Supovatiu este batuta si armat'a turcesca se radima acum numai in fortareti'a Nissei, care se dice ca dela 2 óre (duminica in 2 Iul. n.) se bombardéza. Telegramele din urma amintescu acum si de alu doilea punctu de Babin'a Glava unde turcii au avutu unu castru intaritu si a fostu aparatu de mai multe bataliuni turcesci. Cernaieff cu o parte a corpulu seu de armata a atacatu acestu punctu in acel'asi tempu cându ceealalta atacá Supovatiulu. Dupa o lupta de trei óre castrulu a fostu ocupatu de serbi, turcii au fugitu si au lasatu mai multe baterii si alte arme si munitiuni si proviantu.

Despartimentulu cu Cernaieff in frunte a trebuitu dara ca indata ce a esitu din Serbi'a seu mainainte sa se întórca jumetate la stâng'a si lasându fortareti'a Nissei la drépt'a, s'a nisuitu a ajunge drumulu dintre Nissa si Ak Palanka, drumu care léga Nissa cu Viddinulu de o parte si cu Sofi'a etc. Constantinopolea de alta parte. Batali'a lui Cernaieff la Babin'a Glava este dara la spatele fortaretiei. Turcii dela Nissa suntu asiá dara forte amenintati, legatur'a cu Viddinulu si Constantinopolea, de unde au sa vina sucursurile, aru fi taiata. Retragerea lor s'aru poté face la casu de lipsa numai spre Novi Bazar si Albania seu spre Salonicu in Macedoni'a.

Despre operatiunile generalulu serbescu Zach se dice in două trei cuvinte ca a trecut in Serbi'a turcesca. Elu pôte ca se nisuieste a ajunge spre Novibazaru. Asiá turciloru nu le-aru remanea decâtu retragerea spre Salonicu. Corpulu de sub comand'a lui Lesianin se spune ca a trecut in Bulgari'a si ca bombardéza Adakaleh. Cu totul in contradicere cu scirea acest'a este alta scire despre operatiunile acestui corpu. Biroulu din Vien'a publica o telegrama, din carea s'aru vedé ca turcii au ocupatu siantiurile serbesci de Zaiciar, au alungatu pe serbi, lasându cesti din urma 2000 morti. Versiunea acest'a din urma nu se adeveresce, dara nici cea dintâiu, si asiá se pare ca totul se reduce la încercarea unei evasiuni serbesci fâra de succesu.

In acel'asi tempu pre cându s'au inceputu operatiunile pre tóte liniile serbesci, vinu telegrame, cari suntu de acord, ca principele Muntenegrului s'a pusu in fruntea armatei sele si a si trecut la Grahovo in Erzegovin'a pre pamentu turcescu.

Turci'a se pregatesce sa atace pre Serbi'a in punctulu celu mai insem-

natu alu seu in Belgradu cu flotil'a ei despre Dunare. Flotil'a a si capatat ordinu sa plece dela Rusciucu pre Dunare in susu. Este intrebarea, deca puterile, cari garanteza navigatiunea libera pre Dunare voru suferi ca sa se inchida arteria acesta de comunicatiune, care aru atinge forte greu interesele staturilor, cari n'au nici unu amestec cu afacerile dintre serbii turci. Romani'a a protestatu deja in contra inchiderii comunicatiunii prin o eventuale bombardare a Belgradului.

Dlu Tisza si serbii.

(?) I s'au incurcatu itiele dlui Tisza. Dela Vien'a la Pest'a, dela Pest'a la Dobritieniu si apoi cine mai scie? — probulu si consecutulu politicu in curendu se pote hotari sa plece chiaru si la Panciov'a. — Pretutindenea a datu de pacoste: nemtii suntu superati, magiariloru li se nazaresce, iera serbii facu o bucatia de sfara la granitiile tieriei. Cu nemtii s'a intielesu dlu Tisza — pana la tomna; cate-va vorbe din dictionariulu lui Kossuth, si nici cu nobilii cetatieni din Dobritieniu nu i va fi greu a se intielege; dar' cu serbii cum remane?! In comitatele despre media-di ale tieriei era pe aci sa incete administratiunea normala; este o parte a tieriei, care se sustiene, ca e petrunsa pana in meduva de o miscare, ce, ivita intr'unu statu vecinu, nu e mai putieniu indreptata contra statulu nostru, decatu contra invectatei Turcii. „Magiarii de limba serbesca“, — „a serb, ajku magyar polgarok“, — „dicu foile magiare nu mai suntu dispusi a se areta „vrednici“ de acesta numire, nu mai voru a se simti cetatieni ai statulu magiaru, ci 'si ridu fara sfiala de o putere, ce se crede a stapani prin cate-va legi fuse in dragulu ei placu pe harthia, fara a tiené sem'a de adeveratele stari ale tieriei.

Bine! — Cum au ajunsu lucrurile pana intr'atata? Magiarii, ce singuri pretindu a fi capabili sa porte carma tieriei, astfelu 'si dovedescu eminent'a capacitate. Ce se alege de multu vestitulu tactu politicu, de maturitatea politica, cu care magiarii atatu de adese-ori se falescu, ce se alege, candu masinari'a guvernamentala nu e in stare a potoli si chiaru a preintempina o pornire primejdiosa prin mesuri normale. Era destulu a arunca o privire dara asup'a legaturii relatiunilor din orientu, pentru a prevedé, ca are sa urmeze, ce astadi ne supera. Pentru ce patrioticulu guvern nu a luat mesurile cuvenite inca din vreme? I lipsea prevederea? — atunci e incapabilu! — I lipsea puterea? — atunci e imbecilu! — Ori pote voiá sa lase pe serbi a se arunca insi-si in prapastie, pentru a putea in urma sa-si ia nechibzuinti'a lor de pretextu pentru cele mai aspre mesuri esceptionale? atunci guvernulu e neconscientiosu si in celu mai aspru intielesu alu cuventulu lipsitu de patriotismu. Cine ia asup'a sea raspunderea pentru cheltuielile anormale si pote pentru sangele versatu din vin'a catoru-va rei administratori? Intr'unu statu, in care marea majoritate, are totu dreptulu a fi nemultumita, cine garanteza, ca o miscare indreptata contra statulu va remane izolata? Honvedii? — Acei, cari au sa apere o tiara, inainte de tote trebuiescu sa aiba motive, ca sa voiesca a o aperi.

Noi romani, nu vomu dá invetiatur'a, ca cine-va sa-si parasasca stégulu la care a juratu; noi nu vomu urma esemplelor detestabile a le altor'a din trecut. Dara dupa atatea esemple de trista memoria, cine se va mai mira deca se voru afla si locuitori de aceia, cari sa se molipsesca de esemple. Cine privesce asup'a orientulu, gaseste unu singuru poporu in deplinu asediatu. Suntemu

noi, romanii. Turburarile, care se petrecu preste Dunare si la granitiile Ungariei, atatu in Romani'a, catu si in Ardél, suntu privite cu deplina liniste sufletesca. Noue ele nici decum nu ne potu fi spre stricare si nici intr'unu chipu nu ne potu folosi. In Romani'a se schimba unu guvern, carui'a nu i remane vreme a face politica externa; in Ardél Metropolitulu 'si vede de turm'a de credinciosi, pretutindenea primitu cu iubire fiasca si pretutindenea ivindu-se ca ocarmuitoriu alu paciniceii desvoltari. E ca si candu noi nu amu locu in acesta tiara, chiaru nu in acesta parte de lume. — Da! deca tier'a aru atena dela noi, ea s'aru infatisia ca un'a dintre cele mai fericite. Ea atena inse dela magiari si serbi. Si cine scie, deca croatii, atatu de apropiati de serbi, nu voru fi in curendu dispusi se arete prieteniloru sei magiari pumnulu!

In vremea acesta dlu Tisza e celu mai muncitu omu: dela Vien'a la Pest'a si dela Pest'a la Dobritinu!

Ei! Vomu vedé, unde va sa mai plece!

Planulu de operatiune alu armatei serbesci.

... E ca constatatu, scrie unu corespondinte din Deligradu la „N. W. Tgbtt“, in 25 Iuniu, ca generalulu Cernaieff macaru ca la denumirea lui de generalu serbescu nu s'au amintitu oficialmente functiunile sale, urmandu in dilele cele mai de aproape dechiaratiunea de resbelu, va lua comanda preste armat'a principala, adeca preste acelu corp de armata, care e concentratu la Alexinatu. Siefulu seu la statulu maioru e fostulu colonelu rusescu Bekus. Generalulu Zach se va insarcina cu comanda preste trupele militieloru, avendu statulu seu in Craguevatiu; comanda preste divisiunea dela Morava apusana o are fostulu colonelu rusescu Ismailoff, care pana acum a fostu atasiatu la statulu maioru ca subsiefu. In genere pe aici geme loculu de oficerii rusesci, cari imbracati in uniform'a lor, suntu pretutindenea obiectulu ovatiuniloru sgomotoase, vinu si fosti oficerii austriaci pentru a fi atasiati de locu la o positiune mai insemnata. Cumca acesti domni suntu cu deosebire serbi, croatii si granitieri, credu ca nu e de lipsa se ve mai spunu, intre acesti'a loculu celu mai insemnatu lu a primitu capitanulu Ozerkovici, care a fostu impartitu statulu maioru austriacu. Acest'a, denumitu locoteninte super. e designatu de siefu alu statulu maioru la divisiunea Drin'a, va avea inse curendu onorea sa conduca acesta divisiune, un'a dintre cele mai harnice in armat'a serbesca, ca comandantu contra inamiculu. Preste totu cei mai multi dintre oficerii din tierile straine se voru inolá la divisiunile ce suntu destinate a trece preste Drin'a si operandu spre apusu a servi de pivou insurectiunii din Bosni'a; aici ce e dreptu avemu mare lipsa de oficeri, caci noi cu tote opintirile avemu numai cam 700 oficeri indigeni si calificatiunea militara a acestor'a nu-mi vine a o apretiu asiá susu dara entusiasmulu de care suntu petrunsi, zelulu infocatu, cu care se silesce a recapitulá in ora 12 ce au uitatu seu n'au invetiaturu de locu, va triumfa in dilele de decidere preste multe greutati.

Arme, munitiune, proviantu avemu in abundancia; in arsenalele dela Belgradu-Craguevatiu se lucra diu'a noptea la producerea de patrone, la transformarea pusceloru dupa sistemulu nou, pe langa armele distribuite deja intre trupe se afla o reserva de 2½ milioane pusci 50,000 patrone cu proiectilele de lipsa. Iarba de pusca de asemenea se afla in cantitate mare. Intre morile de pusca ce existu in tier'a, cea dela Stragaru, care s'a in-

fintiatu in anulu 1867 si s'a largitu in modu considerabilu, e mai insemnata, preste 160 puteri dela cele 2 compagini lucratoare se ocupa acolo si aceste arsenale suntu solidu asigurate.

Si pregatirile fortificatorice la fruntarie suntu terminate. Lini'a Timocu (fruntariile resaritene) e la punctele de trecere puternicu intarita, de asemenea la fruntariile sudice, cu deosebire acele puncte de pe podurile Moravei, de cari avemu lipsa la o eventuale retragere in interiorulu tieriei. Castrulu dela Deligradu e bine fortificatu. Parculu de asediu ce e dreptu e cea mai slaba parte a armatei serbesci, dara si aici precumpnimu cu multu pe turci. Asiá stamu si cu materialulu de construire a podurilor, care e ce-va cam greoiu si nu prea abundantu, la care servescu 6 compagini de pioneri bine instruiti, tote comandate de fosti oficeri rusesci si austriaci, pre candu turcii au numai unu corp de geniu, ce diferesce de infanteria numai prin uniforma fara de a pote fi folositu spre scopulu adeveratu, mai au turcii unu parcu de pontone care dateza inca de pre tempulu lui Abdul Medsid ba chiaru dela sultanulu Mahmud. Escelentu e organisatu servitiulu telegraficu de campu, cate unu despartimentu din acestu corp e agregatu celor 6 divisiuni de armata, asiá ca cortelele comandantiloru de divisiune stau in comunicatiune neintrerupta cu cortelele generali. In tote districtele dela fruntarie suntu spitale, 12 la numeru, cu deosebire in manastiri si scoli, fiindu aceste inchise din 8 Iuniu (st. v.). De asemenea s'au stabilitu in decursulu acestei luni numeroase mori arteficiose dealungulu fruntariiloru si s'au radicate masine de aburu, asiá catu se potu lifiera pe fia-care di 250,000 portiuni de pane.

Dorere ca valea Moravei spre resaritu, care se varsa in fatia cu Nisiulu, unde suntu concentrati la 40,000 soldati turcesci, e de totu deschisa pana la Belgradu. Aici nu exista vre-o bariera naturale, in deretulu careia s'aru pute realisá o resistinta reinnoita, candu cele 2—3 linii de aperiare intre Nisi si Alexinatu voru fi luate; de acea trebuie se vedemu sa aducemu Morava intre noi si inimicii nostri, pentrucá sa impresuramu si sa risipimu pre turci cu armat'a principale si pote cu armat'a dela Timok, deca acesta din urma nu va fi tienuta prea tare intr'o suflare continua de corpulu armatei turcesci concentratu la Vidinu ceea ce e o imposibilitate. Nu se pote tagadu, ca turcii suntu intr'o positiune strategica cu multu mai favorabila.

Castrulu dela Nisiu e acoperitu prin fortificatiunile Vaubanice dela Nissa. Acest'a e situata la polele sudice ale muntelui intorsu de catra noi (serbii), Liucu Vri; positiunea acesta detrage multu din valoarea cetatiei fiindu ea predominata de inaltimile situate spre nordu; dara turcii au trasu aceste linii in reionulu lor de aperiare si aceste formeza aripa dreapta a positiunii lor, pre candu, aripa stanga e asigurata prin Morava si centrulu prin riulu Topolitica Rieka, de vreme ce drumulu Nissa-Belgradu, ce trece preste riulu afundu si latu, e scutitu prin fortificatiuni terestre bune si proviedute cu baterii de campu.

Acesta linie, care e greu de invinsu, trebuie luata inainte de tote si atunci victori'a va fi a nostra si domni'a osmaniloru in acea tiara nefercita se va termina. La noi, cum amu disu mai susu, afli cea mai mare insufletire si cu o impacientia, ce abia se pote infrena, astapta omienii nostri ordinulu de navalire asup'a inamiculu seculariu.

Cortelele generali pe amendoue partile stau intr'o departare nu togm'a de 4 mile, anteposturile abia de o

puscatura, amendoue partile privescu cu manile in sinu cum se sporesce puterea reciproca, de ambe partile se semte, ca acel'a va fi domnulu situatiunii, acel'a va avé cele mai multe sianse de reusire, care deschide lupt'a mai intai, si duce resbelulu in tiara straina, si cu tote aceste guvernulu nostru e silitu prin consideratiuni politice inalte a sta passivu. Planulu de operatiune e de totu simplu si avendu in vedere insurectiunea in Croatia turcesca, Bosni'a, Erzegovin'a si Bulgari'a ni asigura victori'a din capulu loculu. Planulu suna: Contra armatei principale dela Nisiu merge armat'a serbesca comandata de Cernaieff, pre candu armat'a serbesca dela Timok va tiené in siacu pe corpulu armatei turcesci concentratu la Viddinu; in valea Moravei spre resaritu va urma decisiunea numai deca nu ni va succeda a alunga pre turci dela Nisiu. Liniele Timok si Drin'a se observu deocamdata prin cate o brigada detasiata. Pre catu se va pute de curendu divisiunea Drin'a (de o fortia de 18,000 soldati) va trece probabilu preste riu la Sreberic'a, pentru a navalí in Bosni'a, a ajunge la Seraievo si a dá man'a cu muntenegrenii in lini'a Mostar-Foca. Chiaru si pentru casulu, candu intre asemenea impregiurari nu vomu pute conta curendu pe divisiunea acesta in decursulu resbelulu, totusi aripa nostra stanga va fi acoperita de vro 6—8000 muntenegreni, seu acesti'a voru incerca o diversiune spre Novi-Bazar in favorulu nostru, care va silí pe turci la detasiari considerabile spre acesta parte, prin urmare la slabirea centrulu lor.

E de interesu a indigetá aici, ca divisiunea Drin'a, destinata cu deosebire a intari insurectiunea din Bosni'a, are unu cadru de 100 oficeri, 250 suboficeri, cei din urma luati toti din armat'a stabila, mai departe 30,000 pusci cu acu, si are chiamarea a organisá pe bosniaci, a lua comanda preste despartimentele mai mici seu mai mari, cari pana acum nu au fostu dirigate cum se cade, si ce e mai de capetenie, a-i arma bine.

Din incidentulu ca de curendu s'au publicatu doue biografii despre lordulu Palmerston, „Gazetta de Colonia“ publica o depesia forte interesanta a renumitulu barbatu de statu alu Angliei, cea din urma ce a scris o densulu cu dat'a 13 Septembro 1865 catra lordulu Russel. Acestu scriptu are o insemnatate actuala, incatu arata cu prevederea unui barbatu de statu pericollu, cu cari Russi'a amerintia pre Germani'a. Din acestu temeiu lordulu Palmerston a doritu o Germania tare. Acest'a depesia suna:

„Iubitulu meu Russel! Era neonestu si ne dreptu a despoia pre Danemarca de Schleswig si Holstein. E alta intrebare, ca cum se va pute dispune mai bine pentru interesele Europei de aceste doue ducate, deca se voru smulge din Danemarca. Parerea mea e, ca in privinti'a acesta e mai bine a spori cu ele puterea Prusiei, decatu sa formeze unu nou statulu micu ce inmultiesce numerulu corporatiuniloru mici politice, cari apasa pre Germani'a si i dau o fortia mai mica decatu aru trebui sa aiba in cumpen'a cea mare, in care se cumpenescu puterile lumei. Prussia cum este ea acum (1865) e prea slaba pentru a fi onesta seu independenta in actiunile sele si aruncandu privirea in viitoriu e de doritu, ca Germani'a sa fia preste totu puternica pentru a pute tiené in freu pre cele doue puteri ambitioase si pofitoare de cuceriri, pre Franci'a si pre Russi'a, cari o apasa din resaritu si apusu. De Franci'a scimu, catu e de neobosita si revnitore pe cuceriri si catu e de aplecata a navalí preste Belgiu si preste Rhinu si preste totu ce pote porta fara de a se in-

cordă prea tare. Incătu pentru Ruși'a ea va deveni la timpul seu o putere aprăpă asiă de mare, cum a fostu vechiulu imperiu romanu. Ea se va pute face dōmna preste Asi'a intrăga, esimandū indiele britice; dēca se va resolve a o luă si dēca ea prin dispozițiuni intiepte va face venitele sele de acordu cu mass'a tieriloru sele si dēca va scurtă prin drumuri de feru departările, ea va dispune de unu numeru colosalu de soldati, medilōcele ei banali voru fi gigante si puterea ei de a tramite ōsti in părți departate de totu formidabila. Germani'a trebuie sa fia tare pentru că sa pōta reziste la atacurile rusesi si o Prussia tare e neapărata pentru puterea Germaniei. Deci de-si eu condamnu din inima tōta procedura Austriei si a Prussiei in aceste ducate, totusi marturisescu, ca mi-arū mai placē că ele sa se incorporeze mai bine la Prusi'a decâtu la unu altu planetoidu nou din sistemulu europēnu.

Proclamațiunea marelui viziru cătra locuitorii Turciei europene.

Musulmani si crestini! Sciti toti ca in acēsta lume acēi'a cari voiescu sa traiēsca in libertate trebuie inainte de tōte se contribue la mantinērea securității si la apararea intereselor patriei.

In adeveru, in timpul cādu securității patriei nu e garantata, bun'a stare generale nu pōte fi realizata, si acolo unde bun'a stare generale nu esiste, securității si buna stare pentru individū nu potu se fia. Acea stare de lucruri care se numesce securității generale se dobandesce in totu-dēun'a prin unirea sincera a tuturor locuitorilor si acēsta unire presupune lips'a a ori-ce urasi a ori-ce pasiune violente intre individii nascuti, crescuti si trairū in aceasi patria; esistintia unoru simtimente reciproce de ecitate si de filantropia; abținerea dela ori-ce actu de opriamare si de resbunare personala; grabirea fia-cărui'a de a ajutā si aperi viētii, reputat si si avere concetățianulu seu că si pre ale sele proprie.

Prosperitatea natiunilor celor mai civilizate si mai bine guvernate din acēsta lume decurge din respectulu ce au cătra autoritate. Astfelu voi, musulmani si bulgari, cari a-ti lucratu pāna acum in comunu pentru binele patriei, de care depinde binele vostru particularu, si cari v'ati ocupatu in armonia cu agricultur'a, cu comerțulu si cu alte lucrări, reuserati a traī impreuna, asiā incātu erati unu obiectu de invidia pentru tōte natiunile. Din nenorocire, o mână de perturbatori, cari cautā satisfacerea pasiunilor loru particulare in nenorocirea patriei vōstre, a aruncatu printre voi sementi'a reului, pentru că se faca inamici intre densii pre musulmani si pre crestini, se transforme tiēr'a vōstra in desertu, sa ve faca reu si se cauzeze ruin'a vōstra a tuturor. A-ti vediatu dejā si sciti ce rele v'au causatu tuturor.

Este adeveratu ca cāti-va neintiepti, incapabili de a deosebi binele de reu, au fostu indusi sēu chiaru tariti cu forți'a in acēsta miscare de revolta si astfelu au cursu riuri de sânge si cele mai mari nenorociri au cadiatu pe capulu vostru. Cu tōte acestea, multiamita lui Ddiu si unirei vōstre pentru a asigurā siguratți'a, salutea si linistea patriei vōstre, nenorocirea a potutu se fia inabusita si relele, ce proveniau dela perturbatori, au incetatu.

Este datorit'a vōstra de a aruncā cu totulu in uitare tōte evenemintele cari au avutu locu in aceste ultime tempuri, de a face sa taca pasiunile si spiritulu de resbunare, pentru că conlocuirea musulmanilor si a bulgarilor sa recapete tōta securitți'a, asiā cum existe de seculi, pentru că ideile si dorintiele ce ilustrulu nostru suveranu a facutu cunoscutu la toti,

la suirea sea pre tronulu imperiale, tientescu la desvoltarea libertății, securității si prosperității supusiloru de ori-ce clasa si de ori-ce rasa si la fericirea si linistea tieriei. Elu a ordonatu in particularu sa se numēsca tramisi insarcinati de a ve comunicā dorintia sea imperiale si de a ve indemnā sa ve ocupati cu agricultur'a, cu comerțulu si a lucrā pentru bun'a stare a localităților vōstre.

Nimenea nu pōte tagadui ca aceste consilii suntū in acordu cu ordinele divine ale prea inaltulu creatoru si stapānu alu nostru tuturor. Trebuie dar' sa le ascultati cu urechile animei vōstre, sa apreciati cum se cuvine iubirea sultanulu pentru voi si sfaturile ce ve dā, considerandu ca voi toti, musulmani si crestini, cari sunteti copiii unei acelei'a-si patrie si supusii credinciosi ai unui singuru sultanu, trebuie sa lucrati in comunu pentru interesulu tieriei vōstre si sa nu dati crediamentu machinatiuniloru intrigantiloru, ci sa ve cautati fără curmare de munc'a vōstra, rugandu-ve pentru sultanulu.

Speru ca ve-ti primī aceste recomandatiuni in tōta sinceritatea si ca ve ve-ti silī de a aretā legalitatea si patriotismulu vostru.

Topliti'a-romāna 14 Iuniu 1876.

Mare bucuria avū comun'a nōstra in iēr'n'a trecuta, cādu examenulu semestralu cu tenerimea nōstra scolara se tienū sub presiūlu dlui as. cons. Zacharia Boiu — aflatoriu pre atunci aici in afaceri bisericesci — si in presentia on. nostri preoti si a unui publicu numerosu, si cādu comitetulu parochiale si parintii copiloru se impartasira de atâtea sfaturi caldūrose si folositoare pentru scōla si educatiune.

Bucuri'a acēst'a se repeti astadi, cādu la examenulu semestralu alu doilea avurāmu de nou placut'a ocaziune a ne convinge despre silintiele si succesele zelosulu nostru invetiatoriu Nicolau Reulu.

Erau momente din cele mai placute nu numai pentru parinti, ci si pentru intregu publiculu ascultatoriu de tōte natiunitățile a ascultā la responsurile cele esacte, ce le dedeau scolarii si scolaritiele din geografia, istoria, fisica si alte obiecte, cari noi cei betrāni nu fuseramū norocosi a le invetiā in teneretiele nōstre. Bucuri'a si mangaierea acēst'a a tuturor ajunse inse culmea cādu scolarulu Michaiu Voda intonā o cântare melodioasa la carea 'lu acompanyā in frumōsa armonia intrēg'a tenerime scolara, si cādu zelosulu nostru parochu II Georgiu Popescu prin cuvinte parintesci se adresā cătra tenerime, invetiatoriu si parinti, invetiandu-i, sfatuindu-i si imbarbatandu-i pe calea progresulu. In adeveru este o mare mangaiere pentru noi, cari pe totu Muresulu de susu nu avemu nici o scōla normala, ca ne potemu bucurā de o scōla si de unu invetiatoriu, care au datu dejā contingente pentru clas'a a dōu'a si chiaru a trei'a din scōlele normali dela Monoru, Bistri'ti'a si Nasendu.

De aceea subscrisulu implinesce o datorintia prea placuta urādu scōlei si zelosulu nostru invetiatoriu din Topliti'a cea mai buna inaintare si prosperare.

Gav. Stoianu,
jude.

De pe ap'a Orastiei 12 Iuniu 1876.

Onorata Redactiune! Vendiū ca mai din tōte părțile — din tōte unghiurile tieriei se comunica pe calea publicității diverse evenimente, ce se petrecu in cercurile societății nōstre pe tōta diu'a, numai in părțile nōstre tacemu cu totii tacerea pescelui, pare

ca la noi nu se mai intempla nimic'a pare ca suntemū morti, — amu crediūtu ca va fi de lipsa a aretā in publicu si de cele ce se intempla in părțile nōstre. Dara eu că corespundinte nou că sa nu retacescu calea me marginescu de asta-data a aretā pe scurtu cum stau pe la noi scōlele nōstre confesionale, trecādu preste ele cu o privire fugitiva. Asta-data nu potu dice alt'a de catu ca in unele locuri suntū edificii scolare destulu de bune si corespundietōre, invetiatori buni, dara ce folosu ca pruncii preste iērna absentēza dela scōla din caus'a frigului si indepartării, din lips'a vestimentelor; iēra vēr'a nu suntū atāt'i'a prunci cāte lipse au ōmenii de ei pentru pascerea vitelor. Invetiatorii patimescu ca nu-si potu scōte salariile, autoritāțile politice numai că de claca — 'si implinescu datorit'a fatia cu scōl'a si invetiatoriu. De alta parte pe la noi se cērcă tōte midilōcele pentru contopirea scōleloru confesionale in comunale — de care avemu infintiate multe in invecinatulu comitatulu alu Hunedōrei. Acesti pasi i-a intreprinsu si-i intreprinde cu tōta ocaziunea autoritatea politica, noi insa pāna acum'a ne-amu aperiut drepturile scōlei nōstre confesionale, si le vomu aperi cu tōte armele morale intre marginile legei. — Ca cādu socotemu ca amu invinsu si avemu pace cu strainii, se aflā intre noi cāte unu jude carele rupe legaturile cele tari cu multa sudōre si sacrificii edificate in murele scōlei nōstre confesionale. Spre dovada, iēta aicea unu esemplu: In comun'a Orastiei de susu, prin energi'a si zelulu celu invapaiatu alu demnulu preotu Davidu Avramescu s'a infintiatu cu ajutorulu comunulu anecsdete Orastiei de josu, Buciumu, Ludesce si Costesti o scōla centrala confesionala, lānga biserica si providuta incātu-va cu reuisitele necesari, pe lānga ficsulu otarātu de 300 fl. v. a. pe anu, au avutu scōl'a acēst'a si invetiatori buni in totu anulu, de aceea contrarii nostri pe lānga tōte incercările facute pe lānga tōte opintirile de a o preface in comunala n'au potutu isbuti — fiindu-ca scōl'a acēst'a erā asiā dicādu, multu putienū, corespundietōre legei. Scōl'a acēst'a a sustienut'o comunele respective cam 11 ani in pace; acum'a insa ivindu-se fiulu preotulu Ioanu Popoviciu din Ludesti, se socoti dimpreuna cu tatalu seu sa-si retraga dōue comune dela scōl'a centrala si anume comunele parochiale Ludesce si Costesti sa cēda comunei din salariu si sa-si puna pe fiulu seu de invetiatoriu. Asiā in 9 Decem. anu trecutū in contielegere cu notariulu comunalu (magiaru) incheie contractu cu acestea 2 comune cu salariu de 104 fl. v. a., cu carea suma concurgea ele la scōl'a centrala pe anu, — scadiū salariulu la 60 fl. v. a. si tempulu de scōla lu defipsā numai pāna la 23 Aprile a. c. si cu acēsta se duse comunele si deschisa scōl'a in cas'a sea propria si fiulu seu deveni invetiatoriu, fără sciērea, invoirea, ori concesionea autoritāței scolare. Ce a facutu dara acestu preotu? a stricatu si nimicitu fundamentulu si puterea scōlei centrale, carea cu mare sudōre si sacrificii s'a fostu infintiatu. Ce va urmā acum? se voru retrage si celelalte comune asemenea, si apoi singure nefiūdu in stare a-si sustienē scōla si invetiatoriu corespundietoriu legei, scōl'a confesionala va deveni preste scurtu tempu scōla comunala. Ce vomu dice apoi alt'a decâtu vai celui'a ce face smintēla, dara mai vai acelu'a prin carele a venitū smintēl'a. Suntemū mai multu că siguri ca préven. consist. archidiecepsanu va face pasi necesari spre sustinērea scōlei centrale prin legarea laolalta a acestoru 5 comune care suntū fōrte aprōpe unele de altele, pre preotulu respectivu 'lu va trage la respundere pen-

tru asta fapta ilegală.*) Facendu pre scurtu istoriculu aceste scōle din vecinatatea nōstra nu vomu trecē că sa nu amintescu pre scurtu si examenulu celu frumosu din 6 Iuniu a. c. ce 'lu dete invetiatoriu Georgiu Forasiu cu tenerimea. La acestu examen participa par. protopresbiteru concerninte (alu Orastiei) preoti din comunele vecine, intre cari eramū si eu cā ōspe presentu, apoi o multime de poporu cātu abiā potura incape in biserica, spre mai mare a mea bucuria fu sa privescu o multime de femei din comuna, cari asistara pāna la finea examenulu. Progresulu tenerimei din obiectele propuse a fostu preste asceptare, responsurile micutiloru elevi erā precise si respicade. De aicea amu cunoscutu desteritatea invetiatorulu, ca a propusu dupa metodulu nou, cetirea si scrierea, intru tōte cantările s. biserici (liturgiei) a fostu bine intogmite si elevii cātu se pōte de bine deprinsi.

Varietăți.

(†) FZM. bar. de Ramming, unulu dintre cei mai buni generali ai Austro-Ungariei, a repausatu in dilele aceste la Carlsbad.

Comunicatiunea telegrafica directu intre Serbi'a si Monarchi'a nōstra este sistata. Telegrama din Belgradu se voru primī de aci inainte numai pre calea biroului telegraficu.

„Petrecerea Reuniunei sodaliloru romani“, se va tienē Dumineca in 9 Iuliu (27 Iuniu) a. c. in gradin'a od. „Gerliana“, cu urmatoriulu: Programu.

1. Petrecerea se va deschide la 1 ora pm. cu unu prāndiu comunu, la care music'a militara va esecutā cāte-va piese de mēsa, iēr' sodalii voru debutā in cantări.

2. La 3 1/4 ore se va incepe dantiulu, dupa ordinea statorita de dantiu, si va durā pāna la 11 ore sēr'a, sub decursulu cărei'a gradin'a va fi iluminata.

Biletulu de intrare va costā pentru unu cavaleru jucatoriu 60 cr., pentru alte persōne 30 cr. v. a. (neceschidindu contribuiile benevole mai mari, care se primescu cu multiamita si cadu, cā venitu curatu la fondulu reuniunei).

Biletele se potu capetā in diu'a petrecerei dela 9—12 ore am. in loculu Reuniunei (strad'a macelariloru Nr. 25) si sub decursulu petrecerei in gradin'a la casa.

Comitetulu.

NB. La casu de tempu nefavoritiu petrecerea se amena pe dum. urmat. cu sustinērea in valōre a biletelor esempte.

*(Multiamita publica.) Subscrisulu, primindu prin onorabilulu parinte Avramu Stanc'a, parochu gr. or. in Petrosieni sum'a de 3 fl. v. a. colectata acolo prin susu numitulu parochu pe sēm'a crestiniiloru nostri din Dobārc'a — nenorociti prin focu, — prin acēst'a vinu a esprime cea mai cordiala multiamita crestiniiloru nostri din Petrosieni in numele nenorocitiloru loru confrati din Dobārc'a, cu deosebire onorabilulu parinte colectante Avramu Stanc'a.

Sum'a primita se va tramite la loculu destinatiunei sele spre a se distribuī intre cei dearsi.

Sabiu 18 Iuniu 1876.

Dimitriu Cuntianu,
parochu gr. or.

*(Difteritis.) In comun'a Szaraz-Ajta grasēza, cum cetimu in „Kelet“, morbulu difteritiu, care a rapitu pāna acum 40 copii. Lānga acēst'a calamitate mai vine si inundarea. Riulu ce curge prin mijloculu satulu prin continuele ploii a esitu din alvi'a sea, a alungatu pre locuitori din casele lor, a ruptu podu-

*) S'a si facutu.

rile si a facutu mari daune gradinelor si a câmpurilor.

*(Avisu.) Toti acei stipendiati ai fundatiunei lui G o j d u, cari inca n'au finitu cursulu, pentru care li s'a conferitu stipendiu ori ajutoriu de studia, si dorescu si mai departe a remané in beneficiulu avutu, suntu prin acést'a provocati, cá pâna in 15 Aug. 1876 sa arete rezultatulu studioloru din anulu mai de curendu espiratu, cu atât'a mai vertosu, căci nefacendu acést'a, precum si nefindu rezultatulu studioloru indestulitoriu, conferirea beneficiului mai departe li se va sistá. — Din siedinti'a comitetului, tinuta in 20 Iuniu 1876 in Budapest'a.

*(O fapta infioratóre s'a intemplatu Dumineca in Rasinari, se vede intre 11 si 12 óre diu'a. O femeie, a cărei barbatu este dusu in Romani'a la economi'a sea de vite, dupa ce a prandiu s'a culcatu in casa sa dórma. Totu asiá f'ia sea in camara. Póte ca inca nu adormise bine femeia si o copila din vecini s'a dusu la dens'a sa o chime sa mérga la mam'a sea pentru cá sa-i impartasiasca ce-va. Femeia inse a disu ca mai tardiu ceva se va duce, numai sa mai dórma putienu. Usi'a dupa copila a remasu descuiata. Mai tardiu mergându muierea ins'asi a gasitu usi'a incuiata si ferestrele astupate. Sér'a cându a venitu vac'a din ciurda a deschis usi'a vecinii. Totu ei au vediut'ó diminéti'a a dóu'a di in curte ne mulsu si usi'a si ferestrele cá in diu'a trecuta. Presupunerea sa nu se fia intemplatu vre-o nenorocire a facutu pre vecini sa intre in casa si au aflatu pre muiere scaldata in sânge si cu capulu sdrobotu cu muchi'a securei. Fét'a asemenea in camera junghia cu unu cutitu.

*(Despre noulu ambasadoru turcescu la Vien'a) „Bohemi'a“ publica urmatórele notitii biografice: Alessandru Vogorides nu se trage dintr'o familia grecésca (cum spunu unele foi) ci dintr'un'a romanesca, si adeca dintr'o familia boerésca din Moldov'a; numai religiunea loru e grecésca. Neamulu Vogoridesiloru cá unulu ce erá supusu Pórti fu pusu de guvernulu otomanu totodéun'a in cele mai inalte functiuni de stat, cari suntu accesibile crestiniiloru in Turci'a. Parintele ambasadorulu actualu, Stefanaki Vogorides, a fostu principe in Samu si fratele mai betránu alu lui Aleco, Nicolau Vogorides, caimacamu alu Moldovei impusu de Turci'a in anii 1857 pâna 1859. In anulu 1859 cându moldovenii aveau sa aléga iéra independentu pe principele loru, Turci'a a desvoltatu mari silintie pentru a pune pe scaunulu de principe pre Nicolau Vogorides (care dealtmintre a reposatu curendu dupa aceea); din acést'a alegere a esitu, cum se scie, nu Vogorides, ci Cuz'a cá principe. De atunci incóce Vogoridesii nu mai traiescu in Romani'a ci s'au asediatu de totu in Turci'a. Alessandru Vogorides, fratele cu 9 ani mai teneru alu caimacamulu de odinióra din Moldov'a, (nascutu in Iassi in 1850) a intratu pâna si in servitiulu statulu turcescu, unde a inaintatu pâna la unulu dintre cele mai inalte oficie in ministeriulu de interne. Ba a fostu odata si atasiatu in servitiulu diplomatecu. Dealtmintre Vogorides nu e uniculu diplomatu crestinu in Turci'a; Aristarchu Bey si Musurus pasi'a inca suntu crestini. Cu acestu din urma, care e acum ambasadoru in Londr'a, Ales. Vogorides e incuscritu; prelânga acést'a mai e inruditu de aprópe cu principii de Bibescu si principii Basaraba — Brancovanu.

*(Tesaurele lui Abdul Aziz. — Léta ceea ce s'a gasitu la Abdul-Aziz: Mai întâiu bijuterii pentru o suma socotita la 80 milióne; apoi titluri reprezentându o valóre

nominala de 11 milióne, cari, cu cursulu dilei, numai valoréza mai multu de unu milionu; si in fine 103 milióne in aur.

„V. C.“

*(Flot'a lui Abdul-Aziz. — Sultanulu, mándru de flot'a sea, ordonase unui'a din capitani sei de vasu de a-si conduce vasulu in apele anglése spre a aretá pavilionulu otomanu. Totulu merse bine in Mediteran'a; vasulu merse pe lânga tiermuri. Inse odata esitu din Gibraltar, lucrulu se schimbá. Pilotulu dise capitánulu ce-i comunicase incurcatur'a sea:

— Urméza vasulu ce ai inainte: elu merge in Angli'a. Vasulu d-tale merge mai bine; poti dara a nu-lu perde din vedere.

Comandantulu facu cum i se disese; elu se tienu dupa vasu, si totulu merse bine pâna veni nóptea care fu désa. Nu se mai vediu nimicu pâna la resaritulú sórelui. Atunci se diari la orizontu fumulu unui vasu pe care 'lu urmá, apropiendu-se de elu destulu spre a se putea tiené nóptea la lumin'a focuriloru sele. Trecu o di, apoi dóue, apoi patru, apoi optu, si nu se vedé uscatulu.

— Nu credeamu Angli'a atâtu de departe, 'si dicea capitánulu.

In fine in a diecea di intra in unu portu imensu, si autoritatea locela veni pe vasu.

— Ce cautati aci? fu intrebatu capitánulu fregatei turcesci in anglésece.

— Vinu sa presintu omagielesultanului reginei d-vóstre.

— Care regina.

— Regin'a Victori'a; nu suntu in Angli'a?

— In Angli'a! Sunteti la N. w. York.

Erá adevératu. A dóu'a di dupa prim'a nópte fregat'a turcesca, care 'si perduse caleldiuu urmase unu altu vaporu.

„V. C.“

*(Societatea geografica romana. Marti, 15 ale curente, dice „Monit. ofic.“ alu Romaniiei, I. S. Domnitoriulu a bine-voitu a primí pre vice-presiedintele societátiei geografice române, principele Alessandru Cantacuzino, si pe secretariulu generalu d. G. Lahovari, cari au avutu onóre a inmanuá M. Sele Domnitoriulu diplom'a de protectoru si presiedinte alu aceste societati, precum si cele cinci prime numere ale buletinulu societátiei geografice pe Ianuariu pâna la Maiu.

Totu cu acést'a ocaziune au supusu I. S. Domnitoriulu unu raportu despre lucrárele societátiei dela Februariu trecutú dat'a adunárei generale, si pâna in presentu, din care resulta ca consiliulu societátiei a tienutu in acestu intervalu siése siedintie si ca principalele lucrári au fostu urmatórele:

S'a pronunciatu asupr'a raportulu comisiunei numite spre a esaminá geografi'a dlui colonelu Slaniceanu, chart'a Romaniiei a dlui Masaloup si o traducere a dlui maioru Crainicu.

S'a ocupatu cu cestiunea radicárei unei colóne meteorologice in Bucuresci in fati'a universitatiei.

A cercetatu cererea ce i-a indreptatu comisiunea de geografia comerciala din Parisu pentru a se formá si in Romani'a o asemenea sectiune, care sa fia in relatieune cu comisiunea din Franci'a. — Sectiunea centrala din Parisu, care se preocupa acum de strapungerea istmului de Panam'a si de crearea unui canalu interocianicu, se compune de d. Ferdinandu de Lesseps, cá presiedinte, d. la Roncière le Nourry, senatoru, vice admiralu etc., dlu Meurand, directorele ministeriului afaceriloru straine, vice-presiedinti si d. Leon Douillet, secretariu.

Societatea a mai primitu o scrisóre dela d. baronu de Watwille im-

preuna cu unu regulamentu elaboratu de comisiunea congresulu geograficu dela Parisu, la care Romani'a a fostu reprezentata, pentru instituirea in fia care tíera a unui biuru centralu internationalu.

Consiliulu a admisu in aceste siedintie 56 membri noi, cari, adaugati la cei inscrisi dejá, urca numerulu loru la 199 membrii activi, si a indreptatu circulare cátra tóte persónele notabile si de distinctiune din judetie, rugându-le a dá concursulu loru societátiei nóstre.

Societatea geografica a primitu scrisori si s'a pusu in schimbu de comunicatiuni cu mai multe societati geografice straine, precum cele din Bordeaux, Vien'a, Goth'a Matrid, Rom'a Lisabon'a, cari totu de odata au trimisu si buletinele ce publica.

Biroulu societátiei nóstre a trimisu o circulara tuturor membriloru, anunciandu-le ca instalandu-se acum societatea definitivu cu archive, biblioteca, colectiuni, etc. va primí cu recunoscintia ori-ce daruri s'aru oferí

pentru inavutirea societátiei cu opere scientifiche.

Acést'a a fostu activitatea consiliulu delegatu spre a urni lucrárele societátiei geografice pâna la viitórea adunare generala, care se va tiené in Octobre, cându consiliulu va supune, afara de conferintie, si mai multe memorii cari i s'au indreptatu, si diferite cestiuni in desbaterea adunárei.

Burs'a de Vien'a.

Din 23 Iuniu (5 Iuliu) 1876.

Metalicele 5%	64 65
Imprumutulu nationalu 5% (argintu)	68 —
Imprumutulu de statu din 1860	108 50
Actiuni de banca	845 —
Actiuni de creditu	145 —
London	130 15
Obligatiuni de desdaunare Unguresci	71 25
„ „ „ Temisiorene	71 —
„ „ „ Ardelenesci	71 —
„ „ „ Croato-slavone	71 —
Argintu	102 20
Galbinu	6 06
Napoleonu d'auru (poli)	10 29
Valut'a nóua imperiale germána	63 50

Nr. 2451.

Primari'a Urbei Brail'a.

Publicatiune.

In bas'a art. 89 lit. m) din legea comunalu si a diariulu incheiatu de consiliu in diu'a de 26 ale curente, subscrisulu publica spre general'a cunoscintia, ca la 26 Iuniu st. v. (sáu 8 Iuliu st. n. a. c.) amu ficsatu diu'a de licitatiune:

Pentru darea in intreprindere a constructiunei pavageloru acestei Urbe, in conformitatea proiectulu elaboratu de dlu siefu ingineriu comunalu.

Acést'a constructiune va fi:

1) De 37 kilometri, cari se compune, din 297,700 metri patrati pavagiu ordinaru, 50800 metri patrati trotuare, si o piatia cu lespede de piétra tare, 8400 metri patrati bráuri de pétra tare pentru rótele trasuriloru 117,000 metri patrati sose'a cu macadamu, 72,500 metri patrati savura pentru drumuri de picóre 168,000 metri patrati trotuare cu macadamu 31,600 metri patrati trotuare cu cimentu si 18,000 metri lungime bordure de piétra tare.

2) Unu canalu in lungime de 2194 metri cu betonu.

3) Cinci poduri de zidarie si piétra tare ordinera preste siantiulu inconjuratoriulu alu Urbei, avendu fia-care o lungime de 12 metri si o latime de 8 metri.

4) Curatirea canalulu inconjuratoriulu alu Urbei.

Tóte aceste constructiuni in valóre dupa devisu de lei 4,220,924.8/00.

Tempulu de executarea lucráriloru cum si modulu de plat'a loru, s'au proiectatu in dóue moduri unulu este, ca lucrarea se va executá in terminu de patru ani, achitandu-se antrepindietorulu asupr'a cáruia se voru adjudecá aceste lucrári, in modulu urmatoriu:

In anulu 1876 cu lei 500,000.

„ „ 1877 „ „ 300,000.

„ „ 1878 „ „ 300,000.

„ „ 1879 „ „ 300,000; iéra restulu prin anuitáti

cu dobânda de 8 la suta si amortismentu care impreuna voru constitui celu putienu sum'a de lei 300,000 anualu, calculandu-se numerulu aniloru dupa pretiulu care va resultá la licitatiune.

Alu doilea modu este: lucrarea se va executá in terminu de optu ani si plat'a se va face in modulu urmatoriu:

In anulu 1876 cu lei 1,000,000.

„ „ 1877 „ „ 300,000.

„ „ 1878 „ „ 300,000.

„ „ 1879 „ „ 300,000.

„ „ 1880 „ „ 300,000.

„ „ 1881 „ „ 300,000.

„ „ 1882 „ „ 300,000.

„ „ 1883 „ „ 300,000; iéra restulu prin anuitáti

cu dobânda de 8 la suta si amortismentu care impreuna voru constitui celu putienu sum'a de lei 300,000 anualu, calculandu-se numerulu aniloru dupa pretiulu care va resultá la licitatiune.

Ambele combinatiuni suntu lasate la facultatea Consiliulu a admite pe acél'a care va presentá mai multe avantagiuri pentru comuna in diu'a licitatiunei.

Banii se voru respunde la fia-care trei luni dupa situatiunea lucráriloru si materialeloru si totu-déun'a in proportie cu sum'a ce este datóre comun'a a dá pe fia-care anu.

Este bine intielesu ca lucrarea se va impartí in companii dupa numerulu aniloru de executare, avendu fia-care campanie o parte egala de lucrare.

Garanti'a provisoriu indispensabila, pentru a putea concurá, va fi de 5% din pretiulu lucráriloru, dupa devisu iér' cea definitivu va fi de 10 % in proportiune cu pretiulu adjudecatu.

Garanti'a va fi in bani seu efecte publice.

Spre a putea concurá este indispensabilu cá persón'a sa presinte unu certificatu de capacitate eliberatu de unu Ingeriuru seu architectu sub directiunea cáruia aru fi lucratu.

Concurrentii voru face ofertele inscrise si sigilate pe harthia timbrata si voru subscire obligatiunea de a executá lucrárele cu scadiementulu de d-loru consimtitu.

Planurile, devisurile si caetile de insarcinári, se potu vedea in tóte dilele de lucru la biroulu tehnicu alu primariiei.

Brail'a, 31 Maiu 1876.

Primariu: C. Berlescu.

Secretariu: N. Giurescu.